

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZALLÁS:

Belső farkasutca 78. sz. alatt gr. BANFFI ház emeletében.

Megjelen a lap hetenként háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt. Ára évi négyre 3 fl. o. 6. Hirdetés: ár: négyhasábos sorért első 7 kr., második 6 kr., harmadszor 5 krajczár o. é. a minden hirdetés után 30 kr. bélyegző. Előzetes s hirdetés a kiadó hivatalnál kezelik. A nyilatkozati cikkek sora után 15 kr. előlege befizetése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési figyelmeztetés.

Lapunk előfizetési ára:

Egészévre	12 forint.
Félévre	6 "
Évnyegyedre	3 "

Az előfizetési pénzek kiadók Stein János középütczéi könyvkereskedésébe bementve küldendők.

Közlöny, július 18.

(D) Habár a mostani országgyűlésbe olvasóink már előre kevés reményt helyeztek, mindamellett hiszünk, hogy feszült figyelemmel csöngenek annak eseményein.

Mi a helyszínén jelen nem léve, nem szólhattunk felvilágosítólag azon elhatározásokról, melyek a távolban is jól látható nyomott hangulatnak magyarázatul szolgálnak.

Annai ekkor lapunk hasábjain constatirova van, hogy a magyarok és székelyek, tehát az ország legelső lakói s legnagyobb birtokosai, azok, kik az ország élén állottak, s alkotmányunk fejlődésének a nép és uralkodók közti kötéseknek szerzői valának, még ekkor a gyűlésben részt nem vettek; s résük sem nyílt ekkor részt nem vételüket indokolni.

Hogy arra az alkalom előbb vagy utóbb eljövend-e, avagy eltiltatván a szó a fogadalom tétel előtt, a magyar faj csak a gyűlés korlátain kívül, talán a királyi biztos kezébe teendő le magatartásának indoklását: azt még tudni nem lehet, ez egészen a kormány tartásától függ.

A menyiben hozzászólásokat tehetünk, megfontolva a kir. leiratot, világosan sejtethetjük, hogy a magyaroknak és jogaira való hivatkozása a kormány előtt méltatásra különben is aligha fogna találni; miután e legf. leirathoz láthatólag a kormány mélyen ható változásai nemcsak az 1848-i reformokra, hanem országunk egész jogalapjára vonatkoznak.

Tudva van olvasóink előtt azon hosszas tractatus, melyet Erdély I. Leopold romai császárral, mint magyar királlyal folytatott, s melynek végeredménye lett azon kölcsönös szerződés, a mely a leopoldi diploma neve alatt ismeretes, s mely alaptörvényért Erdély lemondott nemzeti fejedelméről, s fejedelmválasztási jogáról.

E szerződés biztosítja az ország és constitutióját, s meghatározta a törvényhozásnak s változtatásnak a nép és uralkodó közötti közösséget; valamint e közösség gyakorlásának természetét.

A fejedelemségbe való inauguratio az volt, hogy a pragmatica sanctio értelmében örökösödő dynastia tagja előbb magyar királlyá koronázott, s azt követve, Erdélynek kiadta a leopoldi köteleket, melyben annak s minden törvényeinknek megtartását legfelsőbbleg kijelentette, s az ország néptől az alattvalói esküt elfogadta.

E szerint a leopoldi oklevél volt nemzet és uralkodók közti szerződésen nyugvó országos alkotmányunk sarkpontja, mely körül forgott Erdély egész kőzjoga.

Ez az országgyűléshez intézett királyi leirathban is el van ugyan ismervé, itt azonban a nép és uralkodók közötti ezen alapszerződés félre van vetve azon okból, mert több pontjai a változott körülmények miatt alkalmazhatatlannak találtattak.

Csakugyan ő Felsége fenhagyja az országgyűlés jogát a kérelmezésre egy újabb ily diploma kiadása iránt, mely utódait is kötelezendje, és ez, a mint a leirathban sejtjük, nem a létező szerződés elévült pontjainak a

közös törvényhozó hatalom utáni módosítása, hanem egészen új fejedelmi okmány fogva lenni, az ország képviselői óhajtatásának meghallgatása nyomán.

Ezen elhatározás súlyáról és horderejéről nem szólhatunk.

Annait azonban szabad megemlítenünk, a mennyiből a magyar képviselők magatartására nézve következtetést vonhatunk.

A követválasztásokat elrendelő bizottmányok általában a jogfolytonosság mellett nyilatkoztak, s habár a szabályok szerint a képviselőt utasítás nem kötelezi, ezen nyilatkozatok constatirozták a nemzet országos közvéleményét, melynek légkörénkívül csak ephe-mer politikai életet élhetne minden magyar.

A követválasztások alatt oly agitatio folytak, melyek a belső egyetértésre nézve semmi biztosítást sem szolgáltattak.

Ily helyzetben biztos és kielégítő elhatározásokat létesíteni felette bajos, mert nincs meg a kölcsönös bizalom, egyetértés, s ebből ki-fejthető alakítási biztosság reciprocitása.

És így a magyarok nemcsak álláspontjukra, hanem kiegyezkedési kilátásaikra nézve is a cselekvés perczében a légméréseket ked-vezőnek nem láthatják.

E helyzet szerfölött megnehezíthetné a magyar képviselők szerepét, midőn alkalmasint nincs más mi közt választaniok, mint politikai véleményüknek nemcsak módosítása, hanem feladása, vagy mandatumuk letévése közt.

Az első lehetetlenség, az utolsó csak fokozná a nemzet csüggedését. Itt a Seylla ott a Charibdisz. A kettő közt csupán a kormány és a testvérepekkel kiegyenlítés lehetősége állhat. Ha az országgyűléshez intézett, s mai számunkban tüzetesen közölt leiratot észleljük, láthatjuk, hogy valóban sarkalatos változtatások vannak kimondva, a melyek Erdély régi közjogi állását megváltoztatják, s az ő magyar királyság ezen kapcsolatos tartományának sorsa egyenesen a birodalmi politika szempontjából fog elhatározatni, s alkotmányosságának kiindulási pontján az oct. diploma, a februári nyilatparancs által korvo-nalozott értelemben fog tekintetni.

Hogy az octoberi diploma III. pontjában biztosított régi alkotmányosságból mi fog meg-hagyatni? azt tudni nem lehet, azt csak az ezután kiadandó inaugurale diploma szövegé-nek v. lágra jötte után lehetne megítélni, mit a trónbeszéd mostan megígért.

Ezen legfelsőbb leirathban említés van téve arról is, mire mi elmékedéseinkben gyakran hivatkozánk, u. m. az octoberi diploma III-dik pontjára, hogy a törvényhozás minden tár-sai, a melyek nem soroztattak a birodalmi tanács teendői közé, Erdélyben az országgyű-lés által, és pedig az ország korábbi alkot-mánya értelmében fognak elintéztetni.

Ezen akkori fejedelmi ígéret a mostani kegyelmes leirathban odamódosítottatik (hivatko-zással az 1791-i XI. törvényezikre, s mellő-zésével az egyenjogúsági igényeikhez képest hozott 1848-iki é. részbeni intézkedéseknek), mi-kép Erdély régi országgyűlési szerkezete nem találtatván alkalmasnak, a helyett új alap-szabályokat kelle kiadni.

Mindezekből látható, hogy nagyszerű újá-likotás van szándékba véve, s éppen ez te-szi nehézze képviselőink állását, a kik kül-dők közvéleménye, s egyuttal saját meggyő-ződésük szerint is kérdésen kívül csak is a jogfolytonosság alapján óhajtanak tovább épí-teni, s illetőleg módosítani és változtatni.

Könnyen meglehet tehát, hogy azon elő-sejtés, mikép a magyar és székely-képviselő

Szebenben mulatásának napjai meg vannak számítva — teljesülhet.

Kiszállítás. Lapunk utóbbi számában a 2-dik szebeni levélben ez áll: „királyi” diszruhában; e helyett „kir. tábornoki diszruhában”, és „királyi főve-gét” e helyett „királyi tábornoki fővegét.”

Országgyűlési tudósítások.

Az erdélyi országgyűlés 2-dik és ün-nepélyesen megnyitó ülése július 16-án. (Gyorsírói tudósítás.)

Az ülés 9³⁰ órakor megnyitván és a jegyzőkönyvek helybenhagyatván, a tegnap kinevezett küldöttség a királyi biztos ő nagy-méltóságát az ünnepélyes megnyitásra meg-hívja.

Magyar képviselő ismét egy sem jelent meg, csak a tegnapi 3 regalista foglalta el ismét helyét.

A huszár diszöltönyben megjelent királyi biztos „setreasca” és „hoch”-kal üdvözlöt-tén, a kir. trónszék elé állt, a legf. kir. leirat kezdő szavait t. i. ő Flse címét állva és fű-deletlen fövel, többi szövegét, még pedig német nyelven, a trónszékre ülve s kalppal fedett fövel elolvasta, mit számos „setreasca” és „hoch”, különösen az unio érvénytelensége s a Reichsrathra vonatkozó helyeknél, követett.

Ezután magyar szövegét a ház elnöke ol-vasta föl. Román szövegét „setreasca” és „hoch” kiáltások közt Aldulian kormányzék-i tanácsos olvasta föl.

A királyi leirat teljes szövege szerint itt következik:

A folyó évi július 1-ére Nagy-Szebenbe összehitt országgyűlés-hez intézett legfelsőbb leirat:

Mi Első Ferencz József, Istennek kegyel-méből Ausztriai Császár, Magyar- és Cseh-ország Apostoli királya, ugy Lombardia, Ve-lence, Galiczia, Lodomer és Illyria Királya, Ausztria Főhercege, Erdély Nagyjefe-delme és Székelyek Grofja stb.

Kedvelt Erdély Nagyjefe-delmünk f. ő. Szent-Jakab hó 1-ére Nagy-Szeben városába meghitt képviselőink adjuk ezennel tudtára:

Első Ferdinánd császár és király, Magyar-ország és Csehország e néven üdök királya, ő cs. kir. Felségének a mi felséges nagybátya urunk trónjáról lelépte, és Ferencz Károly főherczeg, fenséges ur atyánk ő cs. kir. fön-ségének trónutódi öröklött jogáról lemondása következtében, pragmatica sanctio alapján bi-rodalmunkban uralkodásra hivatva, Mi trónra-leptünk 1848. évi karácson hó 2-án birodal-munk összes népeinek kihirdettük.

Uralkodásunk kezdetén beállott politikai zavarok és azok következményei által kény-szerítve valánk, az álladalmat megmentendők, a kormányzás teljhatalmát néhány éven át, császári kezünkben összpontosítani.

Ezen időfolyama alatt birodalmunkban, alattvalóinknak törvény előtti egyenlősége, minden hitfelekezetenk törvényes elismerése, rend és szűletéstől független hivatalképes-sége, közös és egyenlő véd és adózási köte-lésége, a robot és az ingatlan birtokon fekvő egyéb terhek megszüntetése, és a közbenső vámvonal eltolrása által, a közös szervezett intézmények elemei meggyarapodtak és megerősödtek és a legkülönbözőbb köz- és magán-érdek ezernyi új szálai birodalmunk minden országainak és népeinek természetü szerű vá-lóságos és feloldhatatlan kapcsolatát megszilár-dították.

Mihelyt azonban atyai szívünkkel kellemesen ható oly helyzetbe jöttünk, hogy uralko-dói hatalmunk korlátlan gyakorlata helyébe, egy, alattvalóinknak a törvényhozásban rész-vétét megállapító alkotmányt léptethetünk, uralko-dói kötelességünknek kelle elismerni azt, miszerint császári házuk, ugy királyságaink és országaink érdekében, birodalmunk hatalmi állását és egységét is biztosítsuk, és király-ságaink és országaink mindenikének nyil-tan és késégen kívülleg meghatározott jogi álla-potok és az együttes közreműködés kezessé-geit nyújtunk.

E végre becsátottunk mi ki 1860-dik évi Mindszent hó 20. egy császári diplomát, és ebben állandó és visszavonhatatlan állam-alap-törvényül ünnepélyesen kihirdettük, hogy a

törvényhozási jog birodalmunk minden részé-ben ezentul, az alkotmány szerűleg egybe-hitt képviselő-testületek közreműködésével gyako-roltassék.

Ezen jognak a törvényhozás minden oly tárgyaira terjedő gyakorlata végett, melyek minden királyságainkat és országainkat közö-sen illető jogokra, kötelességekre és érdeke-re vonatkoznak, (és melyek az említett csá-szári diplománk II-dik cikkében bővebben meghatározottak), birodalmi tanácsunk állítta-tott fel, minek folytán mi, tekintetbe vévén miként a végre, hogy ezen jog fogatosított-hassék, gyakorlatba vételének bizonyos rend-jét és alakját szükséges megállapítani, bi-ro-dalmi tanácsunk alkotása, és annak az 1860. évi mindszent hó 20-án kelt császári diplomá-val a törvényhozásban fentartott közreműkö-dési joga iránt, 1861. bűjtölőhava 26-án kelt császári nyilatparancsunkkal a birodalmi kép-viselőt tárgyzó alaptörvényt helybehagytuk, és azt királyságaink és országaink egyetemére nézve állami alaptörvény erejével felruháztuk.

Ezen az 1860. évi mindszenhó 20-án kelt császári diplománk II-ik cikkében kijelölt közös törvényhozási tárgyakon kívül, melyek felett kedvelt Erdély nagyjefe-delmünk képviselői is, őszbirodalmunk többi képviselői-vel közösen tanácskoznának, a törvényhozás minden más tárgyai alkotmány szerűleg az egyes királyságok és országok törvényho-zó gyűléseiben és ezekkel, Erdély nagyjefe-delmünkkel illetőleg pedig, korábbi alkot-mánya értelmében lesznek elintézendők.

De több más pontokat nem érintve, Er-dély nagyjefe-delmünk korábbi alkotmányá-nak éppen azon része, mely az országgyű-lés összehívását illeti, a nemesség kiváltságos állása, a robot és jobbgyi tartozások eltör-lése, egyenlő polgári jogok és kötelességek az ország lakossága minden osztályaira való kiterjesztése által oly lényegesen megváltozt, hogy egy, az 1790/1. évi XI-ik törvényezik alapján egybe-hitt országgyűlés, mely által a népnek legnagyobb része politikai jogok gyako-roltatól kirekesztetett volna, az ország va-lódi érdekei ellenére, nem tekintetett és nem tekintethetett volna, az ország összes lakossága, szűletés-, rend-, nemzetiség- és valláskülön-b-ség nélküli oly igazi képviselőtének, mely azon mellőzhetetlen erkölcsi tekintéllyel birt volna, hogy Erdélyország belügyeit, minden abban lakó néptörzsek megelégedésére ren-dezze, és az őszbirodalomhoz állami jogi vi-zonyát illetőleg ismételve kinyilatkoztatott atyai szándékunknak keresztülvitelét eszkö-zölje.

Miután Erdélynek Magyarországgal 1848. ében meghatározott egyesítése, teljes törvény-erővel soha sem jött létre, és tetleg azonnal szétvált, már az 1860. évi mindszenhó 20-án kiadott kibocsátványában arra találtuk magunkat inditatta, hogy azt érintetlen hagy-juk, és csak Erdélyország képviselőtének visz-szaállítását rendeljük el.

Más törvényes és alkalmazható alap hi-nyában mellőzhetetlen uralkodói kötelesség volt, a f. év sz. Jakab hó 1-re Nagy-Szeben királyi városunkba egybe-hitt országgyűlési alapszabályt kibocsátani, és az országgyűlési követek választását, ezen országgyűlési alap-szabály határozatai szerint eszközöztetni.

Bizodalmat helyezve azon őszintén kinyi-latkoztatott szándékunkban, miszerint a bi-ro-dalom államjogi alakítása, az országok gondo-san megóvott őrnállósága és egyszersmind azon egység alapján fog véghezvitetni, mely-nek érvényesítését a birodalom szükséges ha-talmi állása igényli, és hogy ezen mű, egy nyílt és szabadszellemtű politika elvei szernt birodalmunk minden részeiben egyarány ki-fejldésre fog vezetetni, és pedig jog és mel-tány szerint, tekintetbe véve az egyes király-ságok és országok múltját és hasonló szer-e-ttel és gondoskodással átkarolván azon sok nemes nemzeteket, melyek évszázadokon át testvéreleg élnek egyesítve bazánk kormánya alatt, — és

áthatva azon szükség érzetétől, hogy a számos függőben levő fontos és minden egyes érdekének szlyos megértése nélkül további halasztást nem szenvedő országos belügyek, és lakosság minden osztályait nemzetiség- és valláskülönbség nélkül kiegyenlítő módon megoldassanak, és ismételve kimondott szán-

dékunk Erdélyországnak a birodalomhoz al-
lamjogi viszonyaira nézve alkotmányszertileg
keresztülvitessék, az általunk az országgyű-
lési követek választásában részvételre meghit-
lakosság osztályai ezen megbírásnak megfele-
ltek, és polgártársaitoknak teljes és meg-
tisztelő bizodalma által kiemelve, ti kedvelt
híveink, mint kedvelt Erdély nagyfejedelem-
ségünk összes lakosságának valódi képviselői
megjelentek azon férfiakkal együtt, kiket mi
bizodalomunknál fogva ide meghittunk.

Szívtünkben kedvelt Erdély nagyfejedelem-
ségünk egybegyűlt törvényhozó testületét ked-
velt híveinket, mi atyai császári királyi és
nagyfejedelemi kegyellemmel idvezeljük.

Nagyköz és nehezek azon feladatok, melyek
megoldást igényelnek.

Hanem kölcsönös méltányossággal, kibékítő
hangulat, minden teleknek üdvös egyetértése
mellett bizodalom, igazság és erélyesség által
sikertelend nekünk a mindenható segélyével
egy szép és öröveztető jövődöt előidézeni.

Felhatalmazott királyi országgyűlési bizo-
sunk áttadandja nektek kedvelt híveink, fel-
sleges nagybátya urunk Első Ferdinánd csá-
szár és király, e néven Magyar és Csehország
ötdik királya ő Felsége trónleltéről, nemkülö-
nben fonséges ur atyánk Ferenz Károly
cs. kir. Fonség trónutódi öröklött jogá-
ról lemondásától szoló okmányt hiteles má-
solatban, szabadágokban állván, a mi cs. kir.
titkos háziudvari és államlevéltárunkban letett
eredeti okmányt, a legfelsőbb udvari lak-
helyünkben megjelenő küldöttéssé által meg-
tekintetni.

Előttökbe terjesztendi felhatalm. k. bizo-
sunk, mindhárom országos nyelven tünepélye-
sen kiadványozott 1860. mindszenthó 20-án
kelt császári Diplománkat és hasonló módon
Diploma alakjában elkészített, a birodalmi kép-
viselőiről szóló 1861. börtölő hó 26-án kelt
alaptörvényt, és mi felszólítunk titeket ked-
velt híveink, hogy azokat az országos törvé-
nyek közzé hiteles szövegben és mind a há-
rom országos nyelven beiktassátok.

Mintán kormányra léptünk óta kedvelt Erd-
ély nagyfejedelemségünk képviselőit most hit-
tuk meg legelőször országgyűlésre, a bevett
szokásnak megfelelően, hogy dicső emléktű el-
dökeink példáját követve mindnyájaitokat és
az egyeseket, általában és különösen jogaik.
törvények, kiváltságaik, mentességeik és sza-
badalmakban, melyek ti kedvelt Erdély
nagyfejedelemségünknek ő Felsége Istenben
boldogult I. Leopold császár által, legyen az
Diplomában, vagy ezen Diplomát követett ha-
tározatok és helybenhagyásokban nyújtattak,
és adományoztattak, és dicső emléktű utódi
a mi eldökeink által megerősítették, ugyana-
z módon, mint ez utóljára felsleges nagy-
bátya urunk I. Ferdinánd császár ő Felsége
mint Magyar és Csehország ő néven ötdik
királya által egy tünepélyes Diplomával,
melybe a Leopoldi Diploma szövegét beiktat-
tattott, történt, nem csak kegyesen megerő-
sítettük, hanem egyszersmind biztosítuk, hogy
azokat változatlanul fentartjuk és a kegyesen
megigérteteket a valóságban is teljesítsük.

De mintán minden anyagi törvény az ál-
lalamak és népeknek a kor folyamával vál-
dó politikai és nemzeti érdekeik kívánalmai
szerint, természetesen nemcsak fokozatos elő-
haladó vátozásoknak van álavetve, ugy Erd-
ély nagyfejedelemségünkben is minden lak-
ossági osztályoknak nemzetiség és vallás kül-
löbség nélkül általunk ismételve megerősi-
tett és érvényre hozt polgári és politikai
egyenjogsága, ugyszint az általános véd-és
adózási kötelezettség oly nagybecsű tények,
melyek feljogosítottak való érdekeket alkotnak,
és melyek az éppen érintett Leopoldi Diploma
és az azt követett határozatok és helybenha-
gyások több részletei jelenleg már kivihet-
leneknek tűntek ki.

Ehhez járul még az is, hogy mintán Eu-
rópa minden országában az államhatalom
a legfelsőbb feladatokra nézve összpontosít-
tatott, miért is a közös tárgyalás a birodalom
hatalmi állása fentartására mellőzhetlen szük-
ség kívánalma lett, mi az egyes országok
jogigényeinek ezen politikai szükség kívánalmá-
vali összhangzatra hozata végett, a közös
ügyek iránti törvényhozásban részvét jogát
országunk és népeink egyetemére rábuktuk át.

Nem tarthatjuk meg tehát a Leopoldi Dip-
loma iránti bevett szokást, mintán oly sok
pontjainak foganatosítása tetteg leheletlenül
vált, és az igazsággal ugy lelkiismeretünkkel
össze nem férne, azt, mi tetteg leheletlenül
vált, megerősíteni.

Azonban vezetettve azon vonzalomtól, mely-
lyel irántotok kedvelt híveink, és az egész
kedvelt Erdély nagyfejedelemségünk iránt vi-
sellettünk, az ország óhajtott megnyugtására
nyíltan elismerjük és ezen tünepélyesen
kinyilatkoztatjuk, miként azon esetben, hogy
ha kedvelt Erdély nagyfejedelemségünk bel-
államjogi szerkezete, és annak összes biro-
dalomhoz viszonyra az erdélyi követeknek
a birodalmi tanácsba küldetése módja iránt
véglegesen az alkotmány értelmében, kedvelt
híveinkkel egyetértve létrejövend, atyai szí-

vünk meglegedésére szolgálend, e tekintet-
ben netalán kérelmetek és kívánások foly-
tán egy tünepélyes diplomat kiadni, mely
utódaik által is minden időben a birodalmi
eskü letétele előtt megerősítendő leend.

Hogy pedig ezen közösen kitöltött magas
célzt hamarabb elérhessük, és a függőben
levő sok fontos kérdések alkotmányszertileg tár-
gyalását könnyebbítsük és előmozdítsuk, nek-
tek kedvelt híveink felhatalmazott kir. ország-
gyűlési biztosunk által, erre vonatkozó tör-
vényjavaslatok sorozatát fogunk előterjesztetni,
és pedig:

1) A román nemzet és annak vallási
egyenjogságának keresztülviteléről.

2) A három országos nyelveknek, a köz-
hivatali közlekedésben való használatáról.

3) Az országgyűlés összehalkotásáról és an-
nak rendjéről.

4) Azon módnak végleges rendezéséről,
melyszerint Erdély nagyfejedelemségünk kö-
vetjei a birodalmi tanácsba küldendők.

5) Az ország politikai felosztásának egy
rendezett közigazgatási és igazságszolgáltatá-
s tekintetéből szükséges változásáról.

6) A közigazgatás és

7) az igazságszolgáltatás rendezéséről.

8) A törvények szervezése és különö-
sen egy harmadbírósi törvényszék felállításá-
ról.

9) Az 1854-dik évi Szentiván hó 21-én
kelt, a földterhermentesítés keresztülvitelét illető
császári nyiltparancs egyes határozatainak
szükséges kiegészítéséről és magyarázásáról.

10) A telekkönyvek behozataláról.

11) Egy hitelbank felállításáról.

Felszólítunk tehát ezennek titeket kedvelt
híveink, hogy e tárgyak iránt az országgyű-
lés számára kibocsátott ügyrendtartás értelmé-
ben tanácskozzatok, és az általatok kedvelt
híveink, határozatra emelt törvényjavaslatokat
legfelsőbb megerősítésünk alá terjeszszétek.

Ezen kívül fentartjuk magunknak, hogy
az országgyűlési tárgyalások folyama alatt
nektek kedvelt híveink, még más fontos ügyek-
re vonatkozólag is megfelelő törvényjavasla-
tokat előterjesztessünk.

A gondviselés végzte által arra vagyunk
hivatva, hogy kedvelt Erdély nagyfejedelem-
ségünk sorsát a fordulati pontok legnehezebbi-
kén vezessük át.

Ily feladatokat nem lehet a való helyzet-
nek, a szerencsés megoldás szükségességének
és nagy előnyeinek helyes megértése, erő-
megfeszítés, és férfias kitartás nélkül megol-
dani, de a megoldásnak meg kell lenni.

Mi az ügy igazságára, kedvelt híveink
érett belátására, hazafui buzgalomra és azon
önmérésükre építünk, mely a ttrelem elvei-
nek megfelel.

Ti kedvelt híveink a mi bizodalomunkat
tetteg igazolandjátok.

Egyesült erőnk közreműködését Isten se-
gélje, támogassa.

Kikhez egybírart császári királyi és nagy-
fejedelemi kegyelmünk és kegyelmességünkkel
állandóan hajlandók maradunk.

Kelt birodalmi fő- és székvárosunkban, Bécs-
ben, Szentiván hó 15 ik napján, Urunk ezer
nyolczszáz hatvanharmadik, uralkodásunk pe-
dig tizenötödik évében.

Ferenz József m. p.

Gróf Nádasdy Ferenz m. p.

Ő császári királyi apostoli Felségének saját
parancsára: **Moldován Demeter m. p.**

A királyi biztos harsány „hoch” és „se-
treasca” kiáltások közt távozott a teremből.
Ezután elnök felhívja a ház tagjait, hogy
vezetése alatt a királyi biztosnál tiszteleg-
jenek.

Saguna püspök kijelenti a jegyzőkönyvbe
kivánja vétetni, hogy a királyi leiratra annak
idején felirat leszen intézendő.

Erre Ránicher: Magas országgyűlés!
Kedves hazánkra ma egy új nap viradott fel,
egy nap, a melynek sugara diadalmas erővel
fog áttörni; mert bármily nagy és nehéz és
komolyak legyenek is a feladatok, melyek ál-
tálunk megoldandók, kell hogy megoldassa-
nak. Mi mindnyájan a nép választottjai, és a
korona meghívottjai, a kik itt a bazaaros test-
véri kezét melegen és ösztönyt nyújtjuk, mind-
azon másoknak is, a kik még nem jelentek
meg azon üléseken, a melyekre a nép válasza-
tása által küldetnek, de legmelyebb szála-
tunkra még meg nem jelentek, mi mindnyá-
jan — ezt a köztetszés és helyeslés nyilatko-
zatai bizonyították már — mélyen meghatva
érezzük magunkat azon szavak jelentősége és
sulya által, melyeket a császár, király és or-
szágfejedelem ő Felsége az erdélyi nagyfeje-
delem országgyűlését üdvözölni méltózta-
tott. Ez, uraim, egy igen komoly és méltósá-
gasos üdvözlés és határozott, erősen határozott
abbban, hogy megóvassanak a korona jogai,
fentartassék az ország önállósága, ez egy jó-
akaratu kéznnyújtás előmozdítására a nép ja-
vának; melynek alapja minden néptörzs, min-
den nyelv és minden hitvallás egyenjogsága.
Alkalom és mód nyújtatik ez által egyeztetni,

kiegyenlítani, kibékíteni minden a történelmi
alapon gyökerező jogokat egy újabb, új ala-
tot feltételező, új alakulást követelő idővel.
Egy üdvözlés ez, mely ha majd ismeretes lesz
oda künn az országban, viszhangra találand
(Hoch és setreasca!) Midőn az uralkodó egyet-
len kérdés elől se térve ki, egyetlen gondolat-
ot se leplezve, ily nyíltsággal, ily nagylel-
küleg szól, itt nem hallgathat az ország, nem
szabad hallgatnia az ország képviselőitnek.
De ügyrendtartásunk szabályai nem engedik,
önálló indítványt tenni, s tárgyalni, mielőtt az
országgyűlés nem fejezte be a választások
vizsgálását, hogy aztán magát megalakultnak
nyilváníthassa. Fentartjuk tehát magunknak,
hogy valamint a tisztelt előttemszóló már meg-
pendítette (angereg hat), a maga idejében
egyesüljünk, szép összhangzatos egyetértéssel
egyesüljünk azon határozatban (hoch és se-
treasca!), azon egyhangu határozatban, hogy
a korona szózata az ország részéről viszon-
üdvözölve legyen, hogy a mi Urunk, nagy
lelkű Császáruk teljes bizalmára az ország
teljes és egész bizalma mely tisztelettel nyil-
váníttassék. (Hoch és setreasca!)

Holnap ismét ülés 11 órakor. Napirend,
igazoló bizottmányok összehálítása.

Az erdélyi országgyűlés III-ik ülése
július 17-én. Kezdeté 11 $\frac{1}{4}$ órakor. (Gyors
írói tudósítás.)

A jegyzőkönyvek majd nem felőrai vita
után helybenhagyattak. Ez alkalommal Ra-
nicher megjegyzi, hogy ő nem helyesli a jegy-
zőkönyvben neve mellé tett „kormányzói
tanácsos” czimet; mert ő nem mint ilyen, ha
nem mint Szeben városa egyik képviselője
fogal it helyet. Nem látja továbbá helyesnek
a magyar szövegben báró Saguna „püspök”
czime mellé tett „görög nemegyesült” jelszót,
mert az „orientalisch” kitétel a törvényszerű.
A jegyzőkönyvek ez értelemben módosít-
tattak.

Két ujonnan beléptt román képviselő,
ugymint: Orosz alias: Russu és Angyal le-
tette a fogadást.

Ezután a fogadást tett 91 országgyűlési
tag sorsbuzás után 9 igazoló bizottmányt
állított össze. — A magyarok részéről ismét
csak az eddigi három regalista volt jelen.

Az összehálított igazoló bizottmány név-
sora következő:

I. Osztály. Gr. Beldi György, Man Péter,
Vajda László, Lassel Ágoston, Domsa György,
dr. Major János, Moga Demeter, Constantin
János, Pap Macedon, Fabini József.

II. Oszt. Bransch Pál, Brennenberg Fe-
renz, Ládai Ágoston, Brecht János, Eitel Fri-
gyes, Demian Péter, Codru Dragusian János,
Birtler Frigyes, Lászlófi Antal, Dobra Sándor.

III. Oszt. Sterka Suluze Sándor, L. Brán
János, b. Friedenfels Eugen, Budaker Gottlieb,
Rannicher Jakob, Obert Ferenz, dr. Teutsh,
Schneider Frigyes, Puskari János, Suluze
Dénos.

IV. Oszt. Angyal György, Schmidt Con-
rad, Schmidt Henrich, Balomiri János, Kireh-
ner Frigyes, dr. Racz János, Schnell Károly,
Thieman Frigyes, Man Gábor.

V. Oszt. Herbert Mihály, Orbonás Mihály,
Gul József, Schwarz János, Rosenfeld Lajos,
Szancesali Antal, báró Saguna András, Pap
László, Dunka Pál, Suluze József.

VI. Oszt. Roth Frigyes, Cipari Timot,
Orosz János, Florian János, Binder Mihály,
lubló Schuller Frigyes, Hannia János, Pap
Péter, Wistok Henrich, Trauschenfels Ferenz.

VII. Oszt. Popázu János, Haupt Frigyes,
Trauschenfels Eugen, b. Bedeus József, Vlasz-
za Ilyés, Fekete János, dr. Binder György,
Marosán Joakim, Tulbás János, Pap Leonin.

VIII. Oszt. Nagelschmidt Ágoston, báró
Bruchental József, Popovics Servian, gr. Ne-
mes János, Popena Miklós, dr. Vasies Pál,
Racz János, dr. Vächter József, Schuller Mi-
hály, Bologa Jakob.

IX. Oszt. Herbert Ede, Muntján Gábor,
Schneider József, Baricz György, b. Salmen
Ferenz, Aldulian János, Macellariu Ilyés,
Bielz István, Boheczel Sándor, Trausch Józ-
sef, Balás János.

Az ülések bizonytalan időre elnapoltattak,
míg az igazoló bizottmányok munkáikat vé-
geztek.

Egy hang a nevelés érdekében.

(Folytatás és vége.)

Birjon bár az ember Dáriusnak minden
kincsével, Salamonnak bölcsességével és Sám-
sonnak erejével, mindezek csak tenger hullá-
lámaira irt betűk; kibal az emberi szívből
minden jó iránti vonzalom, ha mások által
nem élesztetik s védtelen lesz a szív a kísér-
tetek óráiban.

Mig egyes ember a legnagyobb erőmeg-
feszítés mellett is igen keveset tehet; addig
többen társulatra állva, egyesített erővel ki-
vihetetlennek látszó terveket is képesek va-
lósítani; mit ér egy csepp víz? de millió-
ként egyesült cseppek óriási erőt fejtenek ki.
A ki csak saját külsőben belől elszigetelve

önmagáról gondolkozik, félig vademberhez ha-
sonlítható; amde az igaz keresztény ember-
nek istenneli hasonlatosságra kell törekedni
ezt pedig a szívnek és léleknek mentől na-
gyobb tökéletességre mivélése által közelít-
hetni meg. Ezekből láthatni, mily becses az
egyesület.

Egy tanítói egyesület lenne reánk nézve
egy második képezde; ez emelne minket az
ismeretek mind magasabb-magasabb fokára;
ez vezetne és készítené elő egy felsőbb nemű
szellemi és nemesebb életre; ez kedveltetné
meg velünk az élet és társalgás által a tu-
dományt; ez tettehne a tanítói állást is neme-
sebbé és tiszteltebbé.

Es az a nemzetnek nagyon fontos, hogy
öntudatos, lélekben erős, külsőképen tisztelt
tanítói osztályllyal birjon, melynek tagjai tud-
ják meg mi joggal bírnak, mivel tartoznak
házajuknak, nemzetüknek és értsék meg minő
nemes célra vannak hivatva.

Ezt kell nekünk nemcsak elérnünk, hanem
alapos ismeretszerzés és hivatalszeretet által
ki is érdemelni; erre azonban folytonos és
telkes önképzés kívántatik mindnyájunk ré-
széről, mi sehol sem eszközölhető sikereseb-
ben, mint egy tanítói társulatban, hol a ma-
gunk és a magasabb képzettségű, valamint
nagyobb tiszteletben álló lelkész urak közti
üdvös és szívvels értekezés által önbecsünk
vagy hibáink felismerésére s hivatalunknak
magasabb felfogására juthatunk; itt óvathat-
unk meg a lelki tepsedéstől; itt kaphatunk
ösztönt arra, hogy egész életünket és erőnket
hivatalunknak szenteljük, és hogy egy jó mód-
szer által oktatásunk örömmel járjon; itt ké-
szíthetnő elő egy állandó népiskolai szerveze-
tet is; mert itt ismerhetni meg az iskolák
valódi állapotát, a tanítók képességét, a ta-
nításmód hiányait, a nép szükségét stb.; a ti
lehetne a változtatás szükségét és módjait
tisztába hozni. Ez értekezletekeni társalkodási
tanulmány, előbizonyosságokkal való közlekedés
tettehne életrevalókká a könyvekből szerzett
ismereteket. Mindezekből ki ne látna az érte-
kezlet szükségességét és hasznosságát? ki ne
érezné az egyetértés s az erők összeműködé-
sének fontosságát?

Azért tehát kérjük a tisztelt lelkész ura-
kat, nyújtsanak nekünk testvéri jóbort any-
nyival is inkább, mert az evangélium szerint
egy a mi mesterünk a Krisztus; mi pedig
testvérek vagyunk s elhivatásunk ugyanazo-
nos. És ha hivatásunk egyetértéssel elérni akar-
juk, éjünk testvéri egyetértésben; munkáljunk
egyesített erővel az emberiség boldogságára! Ne
tűzzünk az erőnek egymástól eltérő
irányt, mert egyik a másiknak és mindenik a
folytonos egyirányu haladásnak rovására tör-
tenik.

Az egyenletlenség minden rosznak szülője;
ez rombol össze birodalmakat; ez semmisít
meg nemzeteket; ez rongja meg a népek bol-
dagságát; mig az egyetértés birodalmakat
alkot, azokban nemzeteket emel fel a művel-
ség legmagasabb fokára és virágzókká teszi
a gazdaságot, kereskedelem és ipar minden
ágaiban. Meggyőződhetünk minket erről a tör-
ténetek lapjai, melyeken az egyetértésnek s
az erők összeműködésének oly dicső jeleit
olvashatjuk, mig ellenben az egyenletlenség
nek a legszomorubb példáit találjuk azokon.
De vessünk csak egy pillantást a természetre
és lapozgassuk törvényeit; nem azt tapasztal-
juk-e azokban is, hogy az egyesült erők se-
gitik egymást, az ellenesek egymást rontják.
Discordia res maxime dilabuntur.

Azért ha eredményt akarunk a jóra, is-
métel: legyünk egyetértésben, egyesítsük az
erőket, alakítsuk meg egyházmegyénkben a
tanítói értekezletet! Ez lehet most jelszava
minden hivatását felfogni tudó buzgó lelki-
pásztorának és tanítónak, valamint énekező-
nek; e jelszó buzdítsa az értekezlet felállításá-
ra kinevezett bizottmányt, és ennek tisztelt
előnökét! Az idő halad és eljárt a maga után,
járnak el mi is a magunkén, mert minden
perc drága! Gyűjtse össze a kinevezett bi-
zottmány tisztelt elnöke a bizottmányi tago-
kat és tanácskozzék velük az értekezlet fel-
állításá iránt, hogy mentől előbb ezen egy-
házmegye tanítói és énekezőire egyült lehes-
sünk egy tanítói értekezleten, melynek fel-
adata legyen a tapasztalás útján nyert ta-
nomdot kitűntetni, a szerzett észrevételeket ki-
cserélni, és így teljesebb működést eszközölni.

Ez a mi legfőbb óhajításunk és kérésünk,
és ezt a tisztelt elnök ur, meg vagyunk győ-
ződve, nem is fogja túlnk megtagadni, mint
hogy ezt teunie tisztán is áll, ha e nemes
és üdvös ügy iránti hidegség vadját magára
vonni nem akarja; ez azonban, reméljük, nem
fogja a tisztelt elnök urat terhelni, bízzon az
igazságos ügy iránti szeretetének szilárdságá-
ban. A szeretetnek egy nemes tanújelét adta
a tisztelt elnök ur a Tordán tartott mult rész-
letes zsinaton is, midőn azon szerény, az igaz-
sághoz hű indítványt méltóztatott tenni: „Vé-
tesseghoz fel a tanítók és énekezők is az
egyházmegye szerkezetébe, és ismertessenek
el a papokkal hason jogokkal bíró tagoknak.”
Ezen tanítói osztályunk iránt meleg részvétel

tanusított indítványt, melynek teljesítése fájdalom! a 19-dik században is egy nyugodtabb időre halasztatott, nem tehetem, hogy a tisztelt elnök urnak egyházmegyénk összes tanítóinak karának nevében hálás köszönetet ne nyilvánítsak, s ne fejezzem ki egyetemesen azon közönséget is: vajha a tisztelt papoknak minden egyes tagja oly nemes érzéssel tudná méltányolni a tanítóit osztályt, és ne találtatnék egy is, ki tanítóit, vagy énekezőit alárendeltjének tekintse! Akkor bizonyára megértenék a nyugodtabb idők áldást és egy jobb jövőt hozó napja, reánk is kiterjesztet sugarait!

Most már igénytelen soraimat azon szerény óhajjal fejezem be: vajha a közhasznú testület a tisztelt elnök ur minél hamarabb kis hazánk más egyházmegyéinek példájára életbeléptetni méltóztatnék, hogy ez által a nevelés itt is nagyobb virágzásnak indulhatna! akkor bizvást elmondhatnók:

Oh népvételek eljött a te országod!

Székelly Dániel,
néptanító.

MEGYEI ÉS KÖZSÉGI ÉLET.

Arad, jul. 13.

Folyó hó 11-ik napján vette kezdetét Dobokamegye Sajó-Magyarországi választókerületében a követválasztás, melynek előrelátott eredményét tegnap este ki is hirdették:

Vasziúty Buttyán kapott 1140 szavazatot, Georg Klein százszövevény 252 és báró Banffy Dániel 213. Anea a választás vezetője 10, Alexander Boheczel 3, gr. Bethlen Sándor 2, Vályi Elek 3, és Lendvai Károly 1 szavazatot, 32 szavazat eldobott, melyek között nyert: Fispán Vaszi, Buttyán Vaszi, Butta Vaszi, domnu csel máre gye la gyerla, jo nu styiu, Battán Dani, a király, a császár stb. szavazatot. Egy román azon kérésre, hogy kit akar követnek? azt válaszolta, hogy ő az Istennel, és szászai és domnu Buttyánnal tart. Hogy mennyire volt előregelesen elkészítve a nép, megismerem fölölleges.

Pár száza menő magyar választóink a legszebb komolysággal, méltóságteljesen viselték magukat. Már mikor a választásra mentünk tudtuk, hogy jelöltünk nem győzhet; mert ötször annyi a román választók száma, kik közt ha volt is olyan, ki nem osztotta román társai nézetét, kimondani nem merie. De mi azért kisebbségünk dacára mégis szavaztunk és nagyobb részt szeretett volt alkotmányos főispánunkra; ezáltal is tiszteltünk kíváncsán kifejezni meggyeink e derék fia iránt.

Nem tanítottuk pártfeleinket jelöltünk nevére, mert az keveseket kivéve, mindeniknek szívébe van írva; s azon néhányat, ki más nemzetiségűre szavazott, renegatnak nem neveztük.

A románok mindamellett, hogy oly nagy többségben voltak, a nép oly jól elvult már előre késztve, mégis annyira félték a papok, notáriusok és szolgabírák, hogy talán Vasziúty Buttyán egész román hangzású nevét kimondani nem fogják tudni, hogy a míg a szegény választó, az alig pár lépésnyi folyosón végig ment, legalább hatszor fülébe sugták az el nem felejtendő nevet.

Nó de se baj! Hisz alkotmányos választáson voltunk, hol mindenki szabad akarata szerint szavazhatott, kire nyomást nem gyakorolhattak. Kinek szeme volt a látsra láthatá, kinek füle volt a hallásra hallhatta.

Annnyit azonban meg kell adni, hogy a nép szép renddel járult a szavazathoz, semmi kihágás sem történt. Mit főleg a szolgabíráknak és csendőroknak köszönhetünk.

Annnyira nem tördött a nép, hogy ki lesz követje, hogy a midőn felolvastatott az eredmény, egy néhány, alig 80 ember kiállt vivatott. A mint falunként végeztek a szavazatot, szép csendesen haza mentek a mint jöttek, inkább érdekelvén őket gazdaságuk, mint a haza ügye; azon nyugtató alomban ringatván magukat, hogy a papok és domnuk mindent eligazítanak Fine finale Vasziúty Buttyán e kerület követe. Előre tudnivaló volt, hogy a kit a papok és hivatalnokok akarnak, az lesz. Ily előzmények után, ily nagyszertű sugár mellett bizony, akár kit megválaszthattak volna. És most Isten velünk, nyugodtan mondhatjuk követválasztás után, a kenteiki választóval, ki önelégült büszkeséggel mondja: Na ij binye, a m." szintem aseztati." Boldogok a hívők.

Gr. B. Zs.

Validora, jul. 15.

A volderg ev. ref. egyház kevés számú híveinek öröme és halálát teszem nyilvánossá. Elődeink építették templomot számunkra; de nekünk a sokkal szegényebb utódoknak is hagytak hátra még tenálvaló, különben elég csinos templomunknak toronyt emelni. Nyomasztó pénzügyi viszonyunk dacára, egyesek nemcsak közreműködése, adománya, mondhatni áldozata által hisztül, nekünk lejáróvni

szent kötelességet. Ez előtt három hóval egy pár ember által tett indítvány, később meghatározott terv következtében melegen karoltunk fel ez ügyet s ma már díszes torony ékesíti templomunkat. Nem tagadjuk meg hálás elismerésünket mltois Hamary János urtól, ki rom. kath. leteré egyháznak főgondoskását szíves volt elvállalni s most ez alkalommal legfőenyesebb bizonyosságát adta egyháznak iránti szeretetének; ugyai is kis fiával Bélával — ki 81 gyermekét számláló iskolánkban első — adtak e célra megkivántató téglat, fát, meszet, 10 fit pént; azonkívül — vallásunkon levő nemeselektű nője született Kőnégy Károlina arasszony kedves leányával Etelkával ajándékoztak a torony tetejére egy nem csekély összegbe került gombot. Vegye ez általunk tisztelt, szeretett család nemes buzgalmaért egyháznak híveinek hálás köszönetét. A nemeselektű sok követőre talált, s így e szent célra adakoztak még a következők: uróf Haller Ferenc 8 véka búzát, b. Henter József 1 szál fát, volt alkotmányos szolgabíró Apáthy Péter 10 frtot és 2 véka török-búzá — itt említést érdemel, hogy két iskolába járó kis fja vitte a legelső cseber vizet a munkások számára — Székely Ábel 10 fit, Székely Lajos 6 fit és 1 véka búzát, e mellett mint megyebíró eskaknem minden idejét; Bíró Albert 7 fit, Nemes Sámuel 5 fit id. Boér Mihály 4 fit, ifj. Boér Mihály 3 fit, öz. Kovács Jánosné 3 fit, Boér György 2 fit, Boér József 2 fit, öz. Brán Antalné 1 fit 50 kr, Sipos István 1 fit, Boér Samu 1 fit, Boér Sándor 1 fit, Szepesi Mihály 1 fit, Szepesi Samu 1 fit, Szepesi Sándor 1 fit, Szepesi Miklós 1 fit, ifj. Szepesi Károly 1 fit, Bodrogköz Miklósné 1 fit, Brán Antal 1 fit, Kadási Károly 1 fit, Brán Ján 1 fit, Boér Mózes 1 fit, Szabó Ednárd 40 kr, öz. Boér Ábelné 50 kr, Imé kiki tehetsége szerint meghozta fillért; eredménye egy mindnyájunk kebelében rég el kívánság teljesítése s azzal együtt járó öröm. Isten legyen a nemes adakozókkal, a közügy barátival.

Egyes hívek közül.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Kitiűnő tolláról ismert írónk Galgoezi Károly körünkben mulat, s mint az adriai biztosító társaság titkára itt az életbiztosítás eszméjének terjesztése körül apostolkodik. E célból tegnap a műiparosok olvasó körében előadást tartott a biztosító intézetek céljáról, szerkezetéről, s az anyagi előmeneteléről és családok biztosítására nézve, annak nagy fontosságáról.

— A „Kronst. Ztg.“ Szebenből vett hítele értesít nyomán írja, hogy Schmidt Konrad főkörmányszéki tanácsost ö Felsége a szász nemzet ispánjává megerősíteni méltóztatta, s a szokásos és törvényszerű beiktatás nem sokára meg fog történni. Egyébiránt a szász ispán kinevezése iránti legf. határozatot már a „Wiener Ztg.“ is hozá jul. 14-diki számában.

— Azon hír terjedett volt, hogy Berde Mózes visszalépett a követőségől ez nem volt való. Megbizó levélét későn kapta, de elég korán, hogy a többi képviselők magatartásához csatlakozhassék ott a helyszínen.

— A „Concordia“-ban valóban méltó nehezítéssel hozatik fel, hogy a románok legértelmesebb fiát Baritit György urat az erdélyi románok egyetlen választókerületében is tisztelték meg a val, hogy országgyűlési követül megválasztották volna, míg mások, s p. o. főkörmányszéki alelnök Pap urról két választókerületben is megemlékeztek. A ezikkiró ezt egyenesen halálanságnak nevezi „Erdélyi testvérek! nyugod, nem volt-e egy kerületetek a nagy hazában, mely önmagát megtisztelhette volna? nem volt-e ott található néhány száz lélek, a kik áthatva nemzeti érzelmök szent tüzzel, meghozhatták volna az adót, a melylyel a közös anya legjobb s lelkiismeretesebb fiának tartoznak? Ha elutadtatok felejtetni 25 évi fardalmait, emlékeztetek volna hát meg élete nevezetessé momentumairól e román O'Connellnek, a ki 1842-ben a „Gazeta Transilvaniei“-ben küzdött a magyar erdélyi országgyűlés machiavellistius irányzata ellen, akkor, a midőn sokan közleltek mely álomba voltak merülve. Ma könnyű románát játszani, de akkor ritka volt az éberlektű férfi. A marezsiusi alkotmány visszavonása után is Baritit ur volt ki felajánlt, míg mások s névszerint a mi beamterkedő fiaink (beamterasi nostri) hallgattak mint a hal, s nagy románoknak tarták magukat, midőn maguk ama rendszert szolgálák stb. Szégyen ez nektek erdélyiek stb.

— (A lengyel titkos nemzeti kormány fényképei). Konstantin nbg egyszer azt találta mondani, hogy nem adná sokért, ha a titkos kormány tagjainak fényképeit bírhatná. Másnap megkapta. A nbgnek ugyanis, minden nap megküldik hivatalos pecsétet alatt a külföldi lapokat, s ezekkel a titkos bizottmány lapjait, bizottmányi rendelőit stb. A minis-

Konstantin ezen csomagot átvette s lapozni kezdett, ott volt a lapok közt egy díszesen bekötött arckép-album, s rajta 12 férfialak lefénymázolva, de nem arczban, hanem hátulról levéve. A képekhez egy udvarias levél volt csatolva, melyben a titkos kormány azt mondja, hogy nagyon örül, ha ő hercegségének valamilyen kedvét teljesítheti.

— Nagy-Enyedről írják a „Hon“-nak: A bukkesi választás megtörtént. Kemény mintegy 5—600, Axenti Severu (csak azért is) 6—700 szavazatot kapott, de csak saját nevére, mert volt olyan választó is, ki Axentire a „fehervári imperator“-ra szavazott! Természetes, hogy a bizottmány a nem valószínűt (minőnek Axenti, mert vizsgálat alatt van, kijelentett) nem verificalhja. Ezt egyébiránt a szavazatszedők minden szavazóesemlémondottak. E szerint ifj. b. Kemény István A-Fehérmegye volt főispánja az egyetlen magyar követ a megyében Axenti a báró birtokán Csombordon vonult keresztül; nyomában román tanuló ezen nótával: „Ez az ország mindnyájunké, nem a tolvaj magyaroké“ Gyönyörű nótá!

— Garibaldi, oly rosakag állapotban van, hogy teljes folyógyógyulását alig reméli. Sebe még sem hegedt be, lába egészen meredt, s a járás mankón is nagy fáradságba kerül. Belső része is, pl. mája, erősen meg van támadva. Most Franciaország egyik firdőhelyét látogatja meg, orvosa kíséretében.

— Hanák János volt honvédtiszt, állítólag nála talált s általa terjesztett megkíséreltet iratok miatt, Temesvároft a napokban letartóztatták.

— Szörényi Arthur m.-szigeti tiszteletű ifju, s rendkívüli jogbaltatót a debreczeni főiskolában, — a „H. gy.“ szerint, az ottani rendőrség, állítólag politikai vétség miatt elfogta.

— Beszélük, hogy Róza Sándor, Kuffsteinből, hol 4 év óta fogva van, a napokban megszökött. Nem éppen lehetetlen, de bajos elhinni.

— A kochinchinai tyukokat a Bácságban és Kis Kőrösön agyonverik, nekik tulajdonítván a közép a szárazságot. E furesz babonás hiedelem, mint a „P. N.“-nak egy bántási nagybirtokosnő írja, a következő esetből vette eredetét: A katonaság részéről, mint tudva van, koronkint bizonyos tolszedő katonák szoktak faluról falura küldöztetni, a kik a huszárok és vadászok eskőiknek díszítésére az agyvezevett magyar kakasok farktollait kibúzdokják. Az alföldön s különösen a Bácságban, újabb időben ugyanannyira elszaporodnak a kochinchinai tyukok s kakasok, a melyek pedig ily díszes farktollakkal nem bírnak, hogy az idén tavasszal kiküldött farktépő katonák azon tájakon éppen nem találhatják magyar kakasokra. Elmentek tehát Erdélybe, s ott a szászok kakasait foszták meg szép tollaiktól. (Emlékeztetünk még a „Herm. Ztg.“ minő lármát csapott akkor e dologból: „Ily eljárás — nyomd — a Bachidőben megjárta; de alkotmányos polgár kakasait legsebbe disztüköl így megfosztani: ez sok — ez alkotmányértés!“) Mielőtt azonban Erdélybe mentek volna, egy hamis huszár, kópégből, s bosszankodva a sok háhaváló járkálás miatt, azt mondta egy bántási paraszt menyecskének: „No megáljon csak, mért nem tanának magyar kakasokat? majd megveri az Isten érte kegyelmeteket nagy szárazsággal, mert ezek a kochinchinai mind elhajják az esőt!“ — Mikor aztán később véletlenül bekövetkezett a nagy szárazság: eszébe jutottak a babonás pórásnak a huszárproféta tréfából ejtett szavai, melyek komolyan vételén: ezért van nagy haláluk mindenfelé a szegény kochinchinai tyukoknak!

POLITIKAI HIREK.

Angolország. London, jul. 14. A felsőház tegnap délután Grey lord szót emelt, hogy a lengyel ügyben folyó jegyzékváltás elterjesztését indítványozza, miután, nézete szerint, a lengyel ügy igen komoly alakot vett. Oroszországgal folytatandó háború nagy szerencsétlenség lenne, s a szőlő attól fél, hogy Anglia akarata ellen is bele sodródik az ellenségeskedésbe. Azért tudni akarja, minő adatok vannak a minisztereknek arra, hogy a lengyelek a hat pont alapján felállítandó nemzeti intézvényeket elfogadják. Maga a szőlő azt hiszi, hogy a lengyelek csak teljes függetlenséggel fognának megelégedni, s azért szorolja Anglia beavatkozását egy uralkodó és alattvalói közti háborúba, miután ez inkább rosszat, mint jót eredményezhet. Már szaporodnak a jelek Oroszországban, hogy a nép el van határozva, támogatni kormányát egy oly háborúban, a melyet szentnek tart. Russel lord megengedi, hogy fegyveres beavatkozásra semmi ok sincs, s hogy ez az eddigi szerencsétlenséget is csak nevelni fogná; de tagadja, hogy egyszerű diplomáciai fellépés háborúra vezet, vagy hátrányos lehessen. A ministerium által maga elébe tűzött cél megmond, a volt hogy értekezések Franciaországgal, melyek célja az, hogy a lengyel ügyben a közvéleménynek a francziaországgal, a mely mindig hő érzelmeket tanusított Lengyelország iránt, és Ausztriával, a mely elismerése méltó modorban kormányozza a maga lengyel alattvalóit nemzetiségükre való minden lehetséges tekintettel. E hatalmakkal kezet fogva terjesztették barátisan Oroszország elébe az ismeretes hat pontot; többet a kormány nem tehetett. Oroszország feleletéről s a kormányának aztán követendő magatartásáról még semmit sem mondhatok. Minden a feleletől függ; azonban sajnálom, hogy Murawieff tábornok eljárása kevés reményt nyújt arra, hogy az oroszok ezújra szabadulv és nemeselektű modorban fog bánti Lengyelországgal. A felelet ma (14-kén) indul el Pétervárról. Derby lord az ország közvéleményének állította azt, hogy a kormány nem engedje magát ellenségeskedésbe sodortatni; sőt a diplomáciai közbenjárásnak is ellene van, a mely előbb utóbb háborúra vezethetne. A szőlő azt hiszi, hogy a kormány megfontolatlanul cselekedett, a midőn kívánatait a bécsi szerződésekre alapította; jobb lett volna európai érdekek szempontjából mutatnia meg a felkelés bevégeződésének s Lengyelország sérelmei orvoslásának szükségességét. Granville védte a kormánypolitikát s Clarendon, Argyl herceg és Harrowby különböző megjegyzései után Russel megígérte az ügyre vonatkozó papírok elterjesztését.

Francziaország. Páris, jul. 14. A pétervári kabinethez intézett jegyzéknek már szószentírt tartalma is közele van a lapokban. Lényege, a sokat emlegetett hat pont eléggé ismeretes lenni az eddigi közleményekből, csak a fegyverszünetre s a tanácskozás modorára vonatkozólag idézzük belőle a következőket: „A harez folyása az alkudozások alatt ingerült jellegű kölcsönözhetne a vitának, a mely, ha használni akar, nyugodt kell hogy legyen. Azért helyén lenne, a katonai status-quo-ra alapítandó ideiglenes békéről gondoskodni, a melyet az orosz császár fogna kihirdetni, s a melyet a lengyeleknek a maguk részéről saját felelősségük alatt meg kellene tartaniok. A mi az alkudozás alakját illeti, arról maga az orosz kormány kimondotta a maga nézetét a három kabinethez intézett közleményeiben. A pétervári kabinet előre és felhívás nélkül kijelentette, hogy ő elfogadja a bécsi szerződés zárományát aláírt nyolc hatalom közremunkálását. A midőn a francia kormány maga is óhajta e nézeteknek megfelelni, a melyeknek engesztelékeny jellemét méltányolja: kész ez alkudozásokhoz hozzájárulni, s magát egy oly értekezleten, a melynek létrejvetelét észszerűen tartandó, képviseltetni, ha, a mint remélhetők, Oroszország is rááll a három hatalom által javasolt alapokra. A kérdés elvonva az erőszak általi eldöntés alól, a mely azt talán kettő vágna a nélkül, hogy megoldja, már mostantól fogva a barátságos vitatás útjára lépik, a mely egyedül alkalmas az eddig hiábán keresett megoldást előidézni, és a mely korunk felvilágosultságához s valamennyi kabinet nemes gondolkodásához egyedül méltó.“

Az „Opin. Nation.“ kiméletlenül bonczkése alá veszi az ugy nevezett hatpontos politikát. A lengyelek, írja a nevezett lap, nem akarnak oroszok lenni, ők nem kívánnak Oroszországot jobb kormányt, hanem megváltást; ez az egyedüli szolgálat, a melyet az oroszok irányukban tanusithatnak, és Lengyelország akarata itt véres betűkkel van felírva. Tegyük fel, hogy Oroszország elfogadja a hat pontot hátsó gondolat nélkül. Mi lesz ennek a következtése? Megmarad-e Lengyelország orosz tartományok? Nem, mert külön kormányzata lesz európai biztosítás alatt. Szomorú feltétel! Mert ha Oroszország megszegi ígértét, legalább is a három védhatalom, ha nem a bécsi szerződésben résztvett nyolc hatalom megégyezése szükséges arra, hogy hatóság elterjesztéseket tegyenek neki. Másfelől Oroszországgal Lengyelország irányában abba a viszonyba jőne, a melyben Törökország áll a maga keresztény alattvalóhoz. A hat pont elfogadása megaláztatás lenne Oroszországra nézve, de semmi komoly alkalmatlanság. Lengyelországot illetőleg e rendezés semmisége leginkább kitiűnik a hatodik pontból, a mely „szabályszerű és törvényes ujonevezési rendszer megállapításáról szol.“ Bármilyen tökéletes fogva lenni s rendszer, Lengyelországnak még sem lesz nemzeti hadserege: fiaik kénytelenek lesznek Murawieff alatt a Kaukázusban, Sibiériában, mindentől szolgálni, a hol Oroszország akarja őket használni, s a hat pont, miután nem lesz egy nemzeti hadsereg oltalma alá helyezve, Oroszország jó akaratától fog függeni. Ez annyit tesz, mint mindent megnyerni, kivéve mindent; mindent, kivéve azt a biztosítékot, hogy ez a minden valóssággal is jelent valamit. A diplomácia ott áll, hogy egy új zürichi békét hozzon létre, azaz egy életképeség nélküli ideitlen szűllöt. Az olaszok józan esze és Garibaldi kardja széttépte e papirrongyokat; a lengyelek bősé vitézsége érdeme szerint fog elbánni egy oly kétértelmű rendezéssel, a mely csak folytatás

lenne a rabszolgáknak. Akár mit mondjon a „Constitutionnel“, Orosz- és Lengyelországot soha sem fogják kibékelni: vérvőn választja el őket. A mit Európa tehet, mindössze is annyi, hogy a szükségessé lett elválasztást kimondja, s a feleknek megparancsolja. stb.

Mexiko megvételének hírére a középületeket 11-kén este kivilágították; azonban a közönség hideg maradt, maga a palais royal is sötét volt. A spanyol királyné s a porosz és belga királyok szerencsekívánataikat küldték a császárnak ez újabb győzelem felett. Forey tábornagy haza jő Mexikóból s a főparancsnokságot Bazaine tábornoknak fogja átadni. Azonban a polgári hatalom ezúttal külön lesz választva a katonaitól, s alkalmasint Delisle urat fogják megbízni, a meghódított tartott ország politikai szervezésével. Almonte családja e hó 15-kén visszaindult Párisból Veracruzba. A tábornok tehát úgy látszik maga is bizonyosnak tekinti hazája átalakulását. Sőt egy küldöttséget is várnak Párisba mexikói notabilitásokból, a kik hazájuk megszabadításáért jönnek halál szavazni.

Németország. Frankfurt, jul. 16. A mai „Europe“ egész terjedelmében közli a pápának az oroszok ezújra intézett levelét. Lényeges tartalma a hosszú iratnak a következő: Történelmileg ki van mutatva benne a katolicizmus elnyomása Lengyelországban, a mi Lengyelország minden politikai, társadalmi és erkölcsi bajainak kútfejeül van felmutatva. A pápa rosálja a pápáság beleegyezését a felkelésbe, de megmagyarázza a felkelés okait, eredetét s végül kimutatja, mit kellene a császárnak a katolicizmus érdekében tenni, hogy a békét és jólétet ismét helyreállítsa.

Orosz- és Lengyelország. A közelebbi mult napokban sok de kevésse jelentékeny

csatájuk volt a lengyeleknek az oroszokkal. Julius 7-én két helyt, Zembrow falu mellett Lomza várostól négy mérföldnyire, és Boredzien Wilnatól 120 verstnyire herezoltak. Az első, orosz kútfők szerint, a lengyelek hátrányára ütött ki, az utóbbinak eredménye még nincs tudva. A legmégesebb csaták színhelye a wilna-orsói utvonalon Vasuti és távirai közlekedés teljesen meg van szakítva.

Kowno és Wilna között Joslynál folyó hó 11-i reggeltől 12-e reggeléig heves csata volt. Mind a két részről tetemes erő állott szembe egymással. Az oroszok visszanyomták a felkelőket az utvonaltól.

Kalishből írják, hogy Taczanowski 650 főből álló lovassággal e hó 12-én bevonult a 6000 lakost számláló Turek városába, a mely mintegy 3 mérföldnyire fekszik Kalishctől. A várost a bevonulás öröme kivilágították.

Taczanowski Ödön poseni születésű. Közlekedésről találkozni akarván anyjával és nevelőjével, ezek elindultak látogatására Lengyelországba. Azonban a porosz határszélről vizsantatották őket s két porosz zsidót állítottak önként, ha a nők netalan újabb megkísérletnek az átmenetelt. Erről Taczanowski értesítvén, 30 zsidót küldött a határszélre, a kiket a poroszok orosz katonáknak gondoltak. Ezek a két poroszt elfogták, lefegyverezték, magukkal vitték táborukba és így lehetségessé tették vezéröknek családjával való találkozását. Taczanowski aztán csakugyan kiadta az elfogott két poroszt.

A párisi lengyel emigratio, Czartoriski Ulászló herceg elnöksége alatt összeírta valamennyi külföldön élő lengyel család létszámát, hozzávetőleges évi jövedelmekkel együtt, a melynek 8 százalékát hadi adóba tartoznak beadni. A befizetés az emigratio központi bizottságánál történik, a mely aztán

a nemzeti kormány kezeibe szolgáltatja az összegeket.

A táviratilag érintett egyházi gyász körülményeiről írják, hogy Rzewuski püspök, a kit nem rég neveztek ki Felinski érsek vicariusának, miután megtudta, hogy a kormány Felinskit Gatschinából Jaroslawba belebektette s hogy e szerint a főpásztor fogsága bevégzett tényre vált, körrendeletet bocsátott a varsói érseki megye összes papságához, hogy az egyházi törvények és régi szokások alapján, a megszomorodás és gyász jeleül, a főpap szentizésének egész tartama alatt nemuljon el a harang, orgona és zene minden templomban; csak a halk mise, a szent sacramentumok kiszolgáltatása, prédikáció stb. történjenek megrendes szokás szerint. Rzewuski ezzel le is mondott a hivataláról, a kinek említett lépése annál feltűnőbb, mert éppen mint heves muszkabarátot neveztek ki nem rég Felinski coadjutorává.

Lemberg-ből távirják jul. 16-ról, hogy Traugott csapatjának a rawnoi kerületbe történt benyomulása következtében a rawnoi és owrucki kerületekben általános felkelés ütött ki. Zoskownál 83 foglyot szabadítottak ki a felkelők az orosz kíséret kezeiből.

A „Posener Ztg.“ írja, hogy e hó 15-én a felkelők és porosz katonaság között összecsapás volt. A felkelők mintegy 300-an lehetnek, az erdőben szervezve magukat. A jelentés szerint egy porosz és számos felkelő esett el, 60 felkelő fogolylyá lett.

Oláh-Moldvafejedelemség. Galacz, július 15. E hó 13-án egy 3-400 főnyi jól fegyverzett lengyel csapat Tulesánál átkelt a Dnán s Bolgrád felé vette útját. Bukarestből parancs ment utánuk, hogy térjenek vissza, de nem engedelmessétek. Erre oláh katonaságot küldtek üldözéskre. 14-én összecsap-

pás történt közöttük, mind a két részről tetemes veszteséggel. A lengyelek azonban folytatták újokat az orosz határszél felé.

Ujabbak. Páris, jul. 17. Az orosz választójegyzék, a „France“ szerint, megérkezett. Budberg báró közölte a francia külügyminis-terrel. Tudósításaink, jegyzi meg a „France“, azt tartják, hogy a jegyzék nagy engesztelékenység jellegét viseli magán. A jegyzék elvileg elfogadja a hat pontot, sőt a látszik belőle, hogy Oroszország, több pontban, még túl ment Európa kívárait. Gortsakoff herceget elfogadja az értekezlet iránti javaslatot, a midőn azt a megjegyzést teszi, hogy kíváncsi volna, hogy a tanácskozások ne szorítkozzanak csak a lengyel kérdésre. A fegyverszünet feletti egyetértés Pétervár és a három hatalom közt nem teljes. A „France“ mindamellett azt hiszi, hogy Oroszország nem fogja a fegyverszünetet rendszeresen visszatartani.

— Sz.-Pétervár, jul. 17. Egy császári ukáz november hóra, a jelen körülmények tekintetéből, minden ezer lelek után tíz ujonez besorozását rendeli.

Bécsi börze Julius 20-kán: Nemzeti kölcsön 81.80. 5% Metalliques 76.10. Bank-részvény 797.—. Hitel-részvény 190.10. Váltó Londonra 111.90. Ezüst 110.75. Arany 5.35. 1860 diki Állam kölcsön 100.—.

Julius 18 kán: Urbéri kárpótlási kötvény: Magyarországi 76.75. Erdélyi 74.50.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DANIEL.

HIVATALOS.

(149) 3195 1863. Árverési hirdetmény. (3-3)

Marosvásárhely szabad királyi város közönsége, czennel közli: mikint ezen folyó 1863-ik év augusztus hava 4-kén a Tanácsbáz nagy terében nyilvános árverés útján, folyó 1863-ik év augusztus 4-től 1865-ik év octobere utolsó napjáig terjedő időre haszonbérbe adja a hidvám-bázat, ehez kötött hidvám vételi joggal, miről vállalkozni kívánók előlgesen értesítetnek, mikint az árverés előtt a felkialtandó 4800 ausztr. értékű forintoknak 10 százalékát 480 oszt. ért. forintokban az árverező bizottmány kezeibe letenni, e fölött idegenek erkölcsi és politikai maguk viselkedéséről bízonyítványt fölmutatni köteleztetnek. Az árverezés bevégeződéséről számtarodó 8 napok alatt, legmagassabb ígéretek által haszonbérletnek elismert vállalkozó, az egész évi haszonbér öszveget felérő biztosítékot, lesz köteles kimutatni, még pedig: vagy minden teher nélküli és fizmentes helybeli fekvő jökbán, a bétáblázás költségeit is hordozván, vagy szelvényvel ellátott államkötelezvényekbe fektetett bérzei árban elfogadandó tőkepénzben, vagy végre kézpénzben, miről azonban kamatot a városi közönség fizetni nem fog.

Minek teljesítése után, bétett bánatpénzt a majorsági pénztárból rögtön visszaveheti, más árverezők pedig bánatpénzüket az árverés bevégeztével azonnal visszakapandják.

Az árverés más pontjait egész terjedelemben, vállalkozni kívánók a Tanácsbáz nagy terében előlgesen meg is tekinthetik. A M. Várhely városi Tanács és Esküdt közönségnek július 8 án, 1863-ban tartott közös üléséből.

14209 1863. sz.-hoz
1549 u. k.

Hirdetmény

a gallicziai és lodomeriai királyság (Lemberg és krakkói közigazgatási területek) a krakkói és bukovinai hercegség számára kibocsátott földterhermentesítési szelvények kiszolgáltatása eljárásáról.

A gallicziai és lodomeriai királyság (Lemberg és krakkói közigazgatási területek) krakkói nagyhercegség, valamint a bukovinai hercegségi földterhermentesítési kötvényekhez adott szelvények ideje 1863. november 1-sőjével lejárandók lévén, szükségessé vált azon kötvényeket új szelvényekkel ellátni.

Ezen újabb szelvények kiadását illetőleg a következő szabályok juttatnak köz tudomásra:

1) A megnevezett földterhermentesítési kötvényekhez kiadandó újabb szelvények kezdetüket veendik 1863-ki év november 2-kával.

2) Minden félnek szabadságában áll az újabb szelvényi ivatek vagy azon földterhermentesítési pénztárnál hová a kötvények intézve, vagy egy más földterhermentesítési alappénztárnál kivethetni.

3) Ha az illető fél azon földterhermentesítési pénztárnál jelelti magát, hová a kötvény intéztetett, az eredeti földterhermentesítési adóssági levél beadandó, és a pénztár, ha ez a valóítási könyvek tartalmával megegyezően találja és a szelvények kiszolgáltatása ellen akadály nem létezik, azokat belyegtelen kézbesítvény mellett ki fogja szolgáltatni s egyszersmind a megtörtént kiszolgáltatást a kötelezvényen láthatóvá teszi.

4) Ellenben ha az illető fél szelvény-ívet egy más földterhermentesítési alappénztárnál, mint a hová a kötelezvények intézve — óhajítja kivenni, akkor az eredeti adóssági levél az itten közölt összeírás mintá 3. példányával mellé az alappénztárhoz beadandó, melynél a szelvények kivételét szándékolta. A pénztár az összeírászt az adóssági levéllel egybeasonlítva, ha megegyezően találja, az utóbbi az illető félnek visszaadandó, és azonnal a szelvények megküldéséről azon földterhermentesítési alappénztárhoz folyamodik, honnan az adóssági levelek kiállítását, és a szelvények megküldését az illető félnek, az eredeti adóssági levelek viszont előmutatása mellett, a különböző alapokhoz tartozó kötvények szelvényeiről elküldött belyegtelen kézbesítvény és a megküldési illeték megtérítése mellett kiszolgált.

Ezen illeték, minden megküldésért a változatlanul 15 kr. alapdíj és a jegyzék a szerinti értéki illeték fele részével szabatik meg.

5) A jelen szabályoknál egy kivételnek akkor létsen helye, midőn az illető fél szelvény-ívet a bécsi földterhermentesítési alappénztárnál óhajítja kivenni, és ez iránt az utóbbinál július 1-től 1863 szeptember utolsó napjáig terjedő határidő alatt magát jelentette, ezen bejelentés az eredeti adósságlevél bemutatása az itten mellékelt minta szerint készített összeírás mellett történendő, és a bejelentő fél a 4-dik pont alatt megemlített küldési illetékek fizetése kötelezettsége alól mentesül — a szelvény-ívek kiadása a felebbi idő

alatt megtett bejelentésekre nézve 1863 október 20-kán kezdődik — történik a bejelentés a bécsi földterhermentesítési alappénztárnál 1863 szeptember utolsó napja után, akkor a 4-dik pont alatt megemlített intézkedés alkalmazásba vétetik.

6) Tekintettel azon földterhermentesítési kötvényekre, melyek a bécsi szabadalmazott osztrák nemzeti bank, vagy annak fiók-bankjainál elzállogolva, vagy letéteményezve vannak, a nemzeti bank és illetőleg annak fiókterái, ha a fél szelvényekért folyamodik, azoknak kivételét önnön maga intézi el.

7) A törvényes letéteményező hivataloknál létező földterhermentesítési kötvényekhez megszerzendő újabb szelvényekre nézve, ha a szelvényeket idejük lejártával azok intézik el, az eredeti kötelezvények előmutatása mellett az illető alappénztárhoz folyamodjanak, azon törvényesen letéteményezett kötelezvényekre nézve pedig, melyektől a szelvények azoknak ideje lejártával a félnek kiszolgáltatnak, az illető vagyon-gondnoknak engedődik át, a letéteményezett kötvények egy ideig leendő kiadását, a bejelentés illetőleg szelvények kikaphatása céljából eszközölni.

8) Az összeírásokhoz megkivántató fehéretetek az illető földterhermentesítési alappénztárnál fizetés nélkül fognak kiszolgáltatni.

Minta az összeírásokhoz.

Összeírás

a következő földterhermentesítési alap-kötvényekről, illetőleg, melyekhez az új szelvényívek kiszolgáltatása a földterhermentesítési alappénztárnál óhajtatik.

Da rab szám	Tőke fokozat. frt.	Kelés napja.	Száma.	Jegyzés.
K ö t e l e z v é n y e k n e k				
10000	1-ső	November 1853.	514	Herceg Sapieha Leop.
"	"	"	928	
"	"	"	1023	
"	"	"	2119	
5	"	"	2224	
5000	"	"	211	
5	"	"	213216	Piatkowski József.
1000	"	"	8314	
"	"	"	9126	Kurz Károly.
3	"	"	10222	
1	500	"	88	
"	100	"	7016	Petrino János.
"	"	"	8223	
3	"	"	12917	
1	50	"	420	

18 darab együttes öszszegben: 78850 frt.

WOLF JÁNOS,
(lakás hely).

Megjegyzés: 1) a különböző földterhermentesítési kötvényekért az illető alapok szerint elküldött összeírások adandók be.

2) A kötelezvények tökefokozat szerinti rendben beirandók.

3) A megjegyzés oszlopzata szabadon hagyandó.

4) Fejezetül a kötelezvények darabszáma és együttes összege megnevezendő.

NEH HIVATALOS.

(151)

Alóltir tiltakozik minden a gróf Tholdy Lajos hagyatékához tartozó több helységben fekvő birtok részére való nézt, hogy senkivel e felett vásárba vagy szerződésbe ne avatkozzon, mind addig, míg a törvényes osztály a törvényes örökösök között törvényszerűleg meg nem történik. Kolozsvárt, július 12-kén, 1863.

MAURER BÉLA, mint gróf Tholdy Lajos törvényes örököse.

Nyomatott az ev. ref. fótanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)